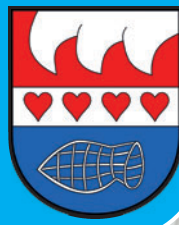

Brodík

**MĚSÍČNÍK
OBCE BOROVNICE**

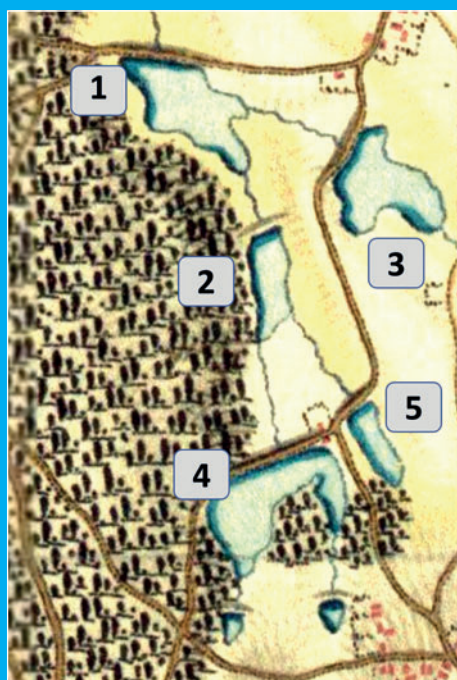

Vypuštěný Veselák 31. 1. 2019

Současná situace

Stav v roce 1768 - z I. vojenského mapování.

VÁŽENÍ SPOLUOBČANÉ,

letos už to je po šestnácté, co obec Borovnice zavedla tradici rozsvěcení vánočního stroměčku v obcích Borovnice, Přestavky a Rájec.

V roce 2020 se toto slavnostní rozsvěcení nemohlo konat, protože byl vyhlášen nouzový stav a bylo omezení na konání akcí. Letos nám první adventní neděle vyšla na 28. listopadu 2021. Advent z latinského adventus – příchod, myšlen příchod Ježíše Krista, je v katolické církvi přípravná doba na Vánoce.

Tato doba trvá čtyři týdny a začíná první adventní nedělí. Advent je pohyblivý, protože čtvrtá adventní neděle připadá vždy na neděli před 25. prosincem. Čtvrtá adventní neděle může díky tomu nastat mezi 18. až 24. prosincem, tedy i na Štědrý den. Na Štědrý den pak končí i samotný Advent, jeho délka se tak pohybuje mezi 22 až 28 dny.

Od 25. prosince – Narození Páně začíná doba vánoční, která končí v neděli následující po 6. lednu – Zjevení Páně.

První adventní neděle se nazývá železná, druhá bronzová. Druhou svíčku letos zapálíme v den, kdy chodí Mikuláš s čertem. Třetí adventní neděle se říká stříbrná a té čtvrté zlatá, která letos připadne na 19. prosince.

Většina z nás má adventní čas spojený s adventním věncem a postupným zapalováním adventních svíček, co neděli o jednu více.

V adventním čase se lidé chystají na nejkrásnější svátky v roce. Je to také čas pečení vánočního cukroví, zdobení, ale i úklidu.

Nejznámější tradicí je zdobení vánočních stromků. S rozsvěcením stromků na náměstí měst a obcí patří k velkým událostem spojeným s trhy, jarmarky rukodělných výrobků, vánočních koncertů a vůní svařeného vína.

Krásné prožití vánočních svátků a do dalšího roku hlavně hodně zdraví, štěstí, lásky a spokojenosti.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

RYBNÍK VESELÁK NA HISTORICKÉ MAPĚ A V PROMĚNÁCH ROKU

Nevelký rybník Veselák

se nachází v katastru místní části Rájec, ale nejpohodlněji se k němu dostaneme z Přestavlk od bývalé hájovny. Na běžně dostupných mapách rybník nemá jméno, místní mu říkají Veselák, což bylo patrně odvozeno **od místního názvu Veselka**. Ten se vztahuje k pozemku mezi rybníkem a silnicí.

Rybník napájený **Pěnivým potokem** (stejně jako sousední Pěnivý rybník, 1,8 ha) je

pozůstatkem dříve početné soustavy – v 18. století bylo na území tehdejších statků Borovnice a Přestavlk celkem 20 rybníků. V okolí lze nalézt zbytky hrází.

Po proudu Pěnivého potoka, pod bývalou hájovnou, je dodnes patrná **hráz se starými duby**, po které vede cesta. Kdysi tu byl rybník napájený jednak Pěnivým potokem, jednak od jihovýchodu jdoucí strouhou.

Rybník se tzv. zimní - aby vymrzl a ozdravil se

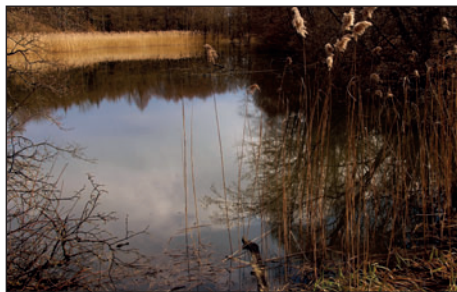
Veselák byl vypuštěný celý rok - stav 6. 12. 2019

Na této dodnes existující strouze se proti proudu kdysi nacházel **další rybník**, po jehož bývalé hrázi dnes vede silnice od Přestavlk. Zajímavé je, že dnešní Pěnivý rybník v Rájci byl podle mapy z let 1764-1768 mnohem menší než Novorájecký rybník.

Jak dokládají naše snímky, pěkný rybník Veselák o rozloze cca 1 ha jsme během dvou let fotografovali třikrát – začátkem prosince, koncem ledna a v březnu.

Stav k 18. březnu 2021

I malý rybník má své kouzlo

K historické mapě:

Jedná se o mapový list č. 131 tzv. I. vojenského mapování, které proběhlo v šedesátých letech 18. století. Důstojníci rakouské armády tehdy projížděli na koních krajinou a pořizovali „od oka“ nákresy, z nichž potom vznikly jednotlivé mapové listy. Protože nebyla použita trigonometrie, nejsou mapy proporcionálně zcela přesné. Platí to i o mapovém listu č. 131, i když ten patří mezi nejlépe zpracované.

Napájecí strouha zaniklého rybníka pod hájovnou v Přestavlkách

Hrász rybníka pod hájovnou

Do mapy jsme vložili čísla:

- 1 – zaniklý rybník pod hájovnou v Přestavlkách s dodnes zachovanými napájecími strouhami,
- 2 – Veselák s oběma dnešními zdrojnicemi, které jdou od Pěnivého a Novorájeckého rybníka,
- 3 – zaniklý rybník u silnice Přestavlký-Rájec,
- 4 – Novorájecký rybník – dnešní profil terénu odpovídá tomu, že rybník mohl být podstatně větší než dnes,
- 5 – Pěnivý rybník u křižovatky cest – stejně jako nyní.

Současná mapa (<https://ags.cuzk.cz/archiv/>) nám posloužila ke srovnání se skutečností zachycenou na mapě historické. Vycházejí nám zdrojnice vody, možná velikost Novorájeckého rybníka jako pravděpodobná, jsou tu dokonce patrné hráze obou zaniklých rybníků.

PaedDr. Ladislav Miček, fotografie na 2. straně obálky.

NA ŠTĚDRÝ VEČER MÍVÁME PRAVIDELNĚ KAPRA A BRAMBOROVÝ SALÁT

Pro nadpis tohoto příspěvku jsem si dovolil použít větu jako vystřiženou ze školního diktátu. Málokdo ale ví, že **tradice smaženého kapra a bramborového salátu** je velmi mladá – vznikla po I. světové válce a rozšířila se až v 50. a 60. letech minulého století. Kapr se tehdy stal v souvislosti se státem podporovaným rozvojem rybníkářství a velkorysým obnovením mnoha zaniklých rybníků (hlavně na jižní Moravě) cenově dostupným širokým vrstvám obyvatelstva.

Kapři z Jaroslavického rybníka

Mnohem dříve, koncem 18. a během 19. století, **se kapr jako vánoční pokrm podával v úpravách na černo nebo na modro** – vařil se v bílém víně, případně ve vodě s octem. To si ale mohli dovolit jen ti majetní a spíše ve městech. **Na venkově o Vánocích převládala bezmasá jídla**, jakými byly např. houbový kuba, zelná polévka či kaše ze sušeného ovoce. **Ryba je sice dávným symbolem křesťanství, ale pro mnoho venkovanů byla příliš drahá. Svědčí o tom dobový zápis:**

František Jan Vavák (*1741 †1816), rychtář, písmák a sedlák v Milčicích, jež patřily ke komornímu panství Poděbrady, si na konci roku 1793 postěžoval na vysoké ceny ryb způsobené jejich nedostatkem v důsledku přeměny rybníčních ploch na obilná pole vtipnou veršovánkou:

*„V takové přebídně zlocestní forotě
ryby k Štědrému dni byly jsou v drahotě,
nebt' jich tak na mále skrz rybníků setí,
ted' pak pro ně dále nemohlo se jeti.
Tříliberních kaprů při mnohém výsadu
libra se platila za 8 krejcarů.
Ve vsích pro sedláky byly tuze horký,
na ten Štědrý večer jedli jsme rač vdolky“*

(Vavák, F. J.: Paměti..., Kniha třetí, s. 102).

Dnes známe celou řadu úprav kapra, ale ten smažený s bramborovým salátem se stal prostě klasikou a součástí štedrovecerního stolu.

A jak je to s nákupem kapra? O tom, že **není nutné rybu kupovat až těsně před svátky**, a přitom ji uchovat v čerstvém stavu, se píše na webových

stránkách Rybářství Chlumec nad Cidlinou, a.s., jednoho z předních producentů tržních ryb. **Co nám tedy radí chlumečtí rybáři?**

„Až si donesete čerstvého kapra domů, naporcujte ho na menší porce. Čím menší kousky, tím lépe. Maso se rychleji a lépe promrazí až k jádru. Kousky ideálně zavakuujte (domácí vakuovačka se vám v domácnosti rozhodně neztratí). Aby si maso zachovalo stejné vlastnosti jako čerstvá ryba, spotřebujte ho do 2 měsíců od zamrazení“ (<https://www.rybychlumec.cz/>).

A následuje důležité poučení, **jak rybu správně rozmrazit**: „Den před Štědrým večerem vyndejte rybu z mrazničky a ponechte ji přes noc v ledničce. Tím zachováte vlastnosti a kvalitu masa. Nikdy nerozmrazujte při pokojové teplotě nebo nepolévejte maso horkou vodou“ (tamtéž).

Přeji všem občanům Borovnice, Homole, Rájce a Přestavlk hezké Vánoce, v rámci možností příjemný vstup do roku s magickým leto-počtem 2022 a o Štědrém večeru pozor na kapři kosti!

Ladislav Miček

ZPRÁVY OBECNÍHO ÚŘADU

UPOZORNĚNÍ OBČANŮM

KOSTEL NA HOMOLI

Pravidelné mše v kostele Panny Marie Bolestné na Homoli se konají každou **2. a 4. neděli** v měsíci.

Mše se budou konat **12. a 26. prosince 2021** ve 14:30 hodin.

HŘBITOV

– Upozornění pro návštěvníky

Brány hřbitova jsou **v zimním období otevřeny od 8:00 do 16:00 hodin**, na hřbitov je zakázáno vodit psy.

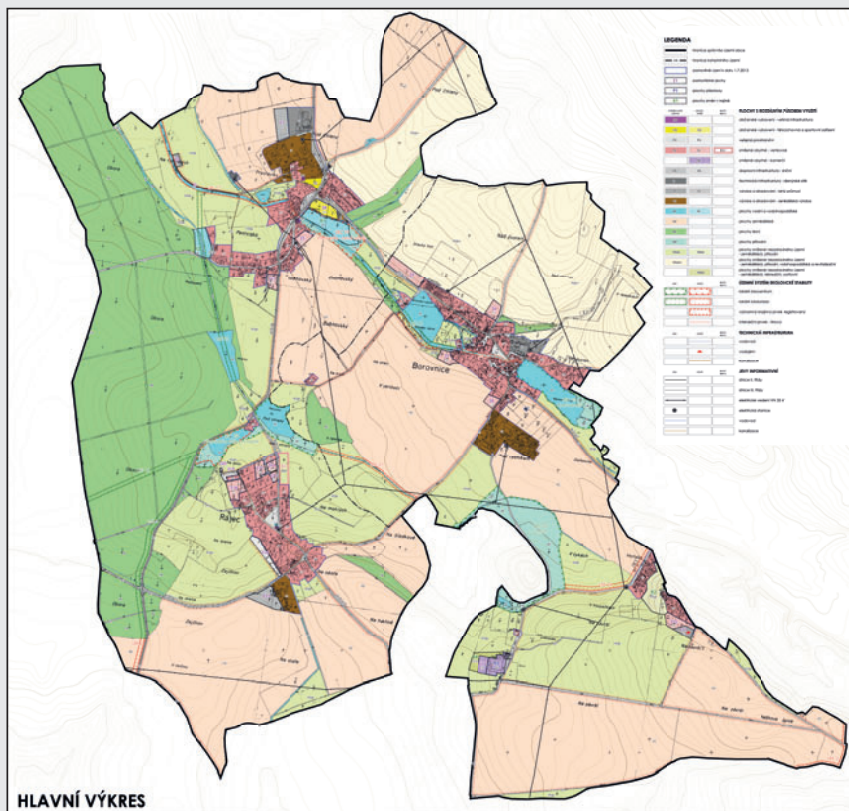
Prosíme návštěvníky hřbitova o třídění odpadu do umístěných popsaných nádob. Děkujeme.

ÚZEMNÍ PLÁN

Vážení spoluobčané, Obec Borovnice po KoPÚ v k.ú. Borovnice u Potštejna a Rájec přistoupila k novému „Územnímu plánu Borovnice“. Od září do konce roku 2021 můžete zasílat požadavky na nový „Územní plán obce Borovnice“.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

<https://www.kostelecno.cz/uzemni-plan-obce-borovnice/d-2686>

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Posledním úředním dnem pro občany
bude v tomto roce středa **22. 12. 2021**.

—
Ve dnech **23. - 31. 12. 2021**
bude OU v Borovnici uzavřen pro veřejnost.

LÉKAŘSKÁ POHOTOVOST

**Rozpis služeb stomatologické lékařské služby
první pomoci okresu Rychnov nad Kněžnou rok 2021**
ORDINAČNÍ HODINY: sobota, neděle, svátek 08:00–12:00 hodin

04. 12.	MUDr. Valešová Pavla	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška 494 622 114
05. 12.	MUDr. Veselská Renata	Poliklinika, Mírové nám. 88, Týniště nad Orlicí 494 371 781
11. 12.	MDDr. Zdráhal Zdeněk	Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí 721 460 150
12. 12.	MDDr. Andělová Jana	J. Pitry 448, Opočno 731 980 112
18. 12.	MUDr. Bahník František	- Bahník Dent s.r.o. Třebízského 799, Kostelec nad Orlicí 737 791 333
19. 12.	MUDr. Beránek Jan	- JB DENT s.r.o. Komenského 828, Týniště nad Orlicí 494 371 088
24. 12.	MUDr. Bergmanová Dita	Záhumenská 445, České Meziříčí 734 324 600
25. 12.	MDDr. Borůvková Veronika	Poliklinika, Pulická 99, Dobruška 494 622 114
26. 12.	MDDr. Slouková Kamila	Poliklinika Rychnov nad Kněžnou 494 515 694

ROK 2022

01. 01.	MUDr. Handl Jindřich	Panská 24, Rychnov nad Kněžnou 494 531 955
02. 01.	MDDr. Havlíček Ondřej	Kvasiny 145, Kvasiny 771 155 445

Lékařská pohotovostní služba v Královéhradeckém kraji
Informace pro dospělé i děti na celém území kraje tel.: 841 155 155

SVOZ PLASTŮ

Poslední svoz plastů a tetrapacků v měsíci **prosinci**
se přesouvá na středu **29. 12. 2021**

PROVOZ OBECNÍHO ÚŘADU

- Úřední hodiny obecního úřadu pro veřejnost:
**pondělí 9 – 12 hodin a 14 – 17 hodin,
středa 9 – 12 hodin a 14 – 17 hodin.**
- Pro platby je preferován převod na bankovní účet obce.
- Nadále je preferován písemný či telefonický kontakt. Kontakty naleznete na webových stránkách obce nebo v obecním zpravodaji.
- **Osobní návštěva obecního úřadu je možná pouze při dodržení zvýšených hygienických opatřeních,** tj. s ochranou dýchacích cest respirátorem, po dezinfekci rukou při vstupu do budovy (dezinfekce je k dispozici v zádveří) a dodržování rozestupů 2 metry. Zároveň žádáme, aby do budovy obecního úřadu nevstupovaly osoby s respiračními obtížemi.
- **Herný stolní tenis v Borovnici a Rájci je možné využívat za podmínky dodržení aktuálně platných vládních nařízení.**

Soňa Rojková, starostka

SVOZOVÝ PLÁN PRO ROK 2022

Borovnice

DRUH ODPADU	Lokalita/Známka	ČETNOST	SVOZOVÝ DEN	TÝDNY
Komunální		26	Pátek	2,4,6,8,10,12,14,16,18,20,22,24,26,28,30,32, 34,36,38,40,42,44,46,48,50,52
Papír		13	Pátek	4,8,12,16,20,24,28,32,36,40,44,48,52
Sklo - bílé		4	Středa	8,21,34,47
Sklo - barevné		4	Středa	8,21,34,47

EKOLA České Libchavy

Marius Pedersen Group

Tel.: +420 493 646 300

Nabídka palivového dříví

Jehličnaté - smrk, borovice 400 Kč/prm (prostorový metr)

Palivové dříví je v délkách 2 - 10 m

Uvedené ceny jsou bez dopravy – dopravu si zajišťuje kupující

OBECNÍ ÚŘAD OBCE BOROVNICE | EMAIL: OBEC@BOROVNICE.INFO

MOBIL: 734 559 876 | SOŇA ROJKOVÁ

MILÉ ČTENÁŘKY A ČTENÁŘI,

v listopadu bylo z výměnného fondu kostelecké knihovny zapůjčeno **60 nových knih různých žánrů** (detektivky, romány). Zveme vás k návštěvě knihovny, kde si můžete knihy prohlédnout a vybrat si něco hezkého ke čtení.

Výpůjční dny v prosinci budou v úterý 14. 12. a 28. 12. 2021 vždy od 15 hodin.

Je již tradicí, že si před Štědrým dnem můžete přijít do naší knihovny pro **Betlémské světlo**. Budeme ho předávat ve čtvrtek dne 23.12.2021 od 14 do 16 hod.

Ještě bych chtěla připomenout, že provoz knihovny bude možný podle aktuálních hygienických nařízení.

Přeji všem příjemné prožití vánočních svátků, a hlavně hodně zdraví a spokojenosti v novém roce 2022.

Těším se na vaši návštěvu.

Knihovnice Helena Jiroušková

BETLÉMSKÉ SVĚTLO 2021

23. 12. 2021 bude přivezeno do naší obce Betlémské světlo.

S lucerničkou můžete přijít pro Betlémské světlo do knihovny v **Borovnici** na OÚ, a to ve středu 23. 12. 2021 v době od 14:00 do 16:00 hodin.

Přijďte navodit atmosféru Vánoc do svých domovů.

V knihovně se na vás budeme těšit.

V obci **Přestavlký** si můžete vyzvednout Betlémské světlo na adrese:

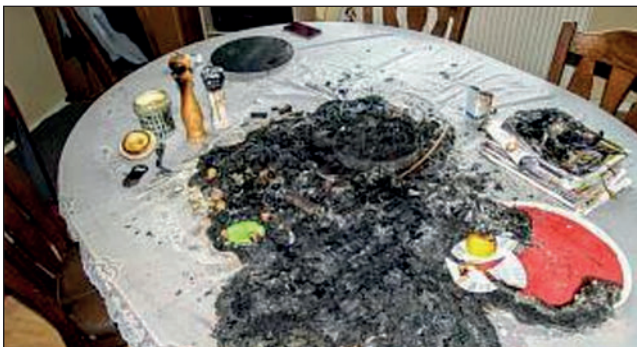
Přestavlký 34 „Faiglovo“ u paní Dany Navrátilové také 23. 12. 2021 od 14:00 do 16:00 hodin.

Donášku Betlémského světla do domu si můžete objednat u paní starostky nebo na telefoním čísle 603 494 527.

ADVENT V BEZPEČÍ

Jak je již tradicí, advent se každoročně slaví po čtyři neděle před vánočními svátky. Letošní první adventní neděle připadla na 28. listopad. K tomuto období se váže zapalování čtyř svíček na adventních věncích, ale i případně dalších. Světlo svíček přináší do každého domova atmosféru klidu a předvánoční pohody, ale svíčky mohou také způsobit neštěstí, pláč, ztráty na majetku, zdraví a někdy i životech. Abychom předešli podobným situacím s ohněm, je tu několik základních rad, jak nakládat se zapálenými svíčkami, případně jinými zdroji otevřeného ohně.

- Nikdy nenecháme zapálenou svíčku nebo jiný otevřený oheň bez dozoru dospělé osoby, přitom pozor na únavu, usnutí apod. Zabraňme, aby na hořící svíčku dosáhly malé děti. Hlídejme také starší děti, ale i domácí mazlíčky.
- Pod každou zapálenou svíčku, olejovou nebo aromatickou lampu patří podložka z nehořlavého materiálu o dostatečné šíři, například z keramiky, kovu nebo kalíšek ze žáruvzdorného skla. Nikdy nedávejme pod svíčky ubrousky z hořlavých materiálů, jako je například papír či textil.
- Odstraňme z dosahu hořících svíček všechny hořlavé materiály a ozdoby, jako jsou větvíčky jehličnatých stromů a další ozdoby z plastů, textilií či papíru.
- Pozor na vznik průvanu v místnosti, který může plamen rozkmitat a zapálit okolní ozdoby na věnci nebo svícnu, případně záclony a další bytové textilie.
- Dbejme již při nákupu svíčky či adventního věnce o bezpečnost. Například svíčky, které mají v sobě zalisované suché květy, listy nebo jiné hořlavé materiály, mohou po prohoření tuto ozdobu snadno zapálit a následně způsobit požár.
- Pokud na adventním věnci nejsou svíčky umístěné v misce z nehořlavého materiálu, který oddělí svíčku od dekorace a zachytí horký vosk, svíčky v žádném případě nezapaľujeme. Věnc s nezabezpečenými svíčkami ponechme pouze jako dekoraci.

Požáry vánočních stromků

Požáry vánočních stromků od zapálených svíček a prskavek se již dnes objevují spíše ojediněle, protože většina domácností dnes využívá LED osvětlení, ale i u něho bychom měli dodržovat základní bezpečnostní pravidla. Tedy kupovat výrobky nejlépe v běžné prodejní síti, opatřené českým návodem k použití a s příslušnými certifikáty. Hasiči totiž evidují také několik případů z minulých let, kdy kvůli elektrickému zkratu začal hořet vánoční stromek.

Vaření a pečení

Vánoce jsou mimo jiné obdobím přípravy svátečních pokrmů. Při pečení, vaření a smažení nenecháme bez dozoru zapnutý sporák nebo vařič, dbejme zvýšené opatrnosti při vaření, aby nedocházelo ke vznícení připravovaných potravin. Pamatujeme, že např. horký olej na pánvi a jiné hořlavé kapaliny se nesmí hasit vodou, jinak může snadno dojít k rozšíření požáru na digestoř a kuchyňskou linku, případně popálení osob. Pokud se na pánvi vznítí potravina, je nejlepší pánev zakrýt pokličkou, navlhčenou utěrkou nebo třeba plechem na pečení a oheň tak udusit.

Zábavní pyrotechnika

Lidé spojují oslavy nejen Silvestra a Nového roku, ale v posledních letech i vánočních svátků, s efekty zá-

bavní pyrotechniky, jejíž používání má svá pravidla.

- Zábavní pyrotechnika nepatří do rukou dětem.
- Dodržujeme vždy pokyny výrobce.
- Zábavní pyrotechniku neodpalujeme pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek.
- Pyrotechnické předměty odpalujeme v dostatečné vzdálenosti od osob i zvířat, abychom zamezili zraněním nebo případnému poškození sluchu.
- Pro odpalování různých pyrotechnických předmětů zvolme volná prostranství, neodpalujeme je v uzavřených prostorech, v blízkosti aut a zástavby. I zbloudilá světlice může zapálit například obložení balkonu či jiné hořlavé materiály.

Přeji vám klidný adventní čas a hezké vánoční svátky.

*Martin Růžička,
velitel JSDH Lhoty u Poštějna
www.hasicilhoty.cz*

VÁŽENÍ ČTENÁŘI BRODÍKU,

již téměř uplynul rok 2021 a vrátil se nám Covid 19 v plné síle. Politici opět chytají kočku za ocas a vydávají regulace vždy se zpožděním. Ono to není populární něco lidem zakazovat. Jinak tomu je u omezení chovu drůbeže. Tam to šlo obrace-tem a slepice musí být uzavřeny, jinak hrozí značná pokuta. On totiž asi žádný vrcholný politik slepice nechová.

U včelařů bohužel již nemusí být vyšetření na mor plodu při přesunu včelstev do 10 km. Asi hygieně na zdravotním stavu včelstev zas tak moc nezáleží. Konec konců za to je odpovědný každý včelař, a tak má vždy základní organizace práci uhlídat některé včelaře, kteří se chovají stejně bezohledně jako nakupující nema-ující roušky.

A teď něco opět o medu. V podstatě jsou **dva druhy medu. Květo-vý a medovicový.** Každé včelstvo však je zalétáno na jinou plodinu a často i v jednom úlu se druhy medu zkombinují. Potom záleží na včelaři, zda vytáčený med sleje dohromady z více včelstev. Osobně mám vyzkoušeno, že největší rozdíl v druzích medu je podle stanovišť.

Tak je velká variabilita hlavně v **medu květovém**, kde nektar z ovocných stro-mů, pokud není včas vytočen, se prolíná s medem z řepky olejné. Samozřejmě **jsou i medy jednodruhé**, např. ze svazenky, pohanky, kmínu, slunečnice, nebo i z ostropestřice mariánského, který se pěstuje na horách. Do květových medů patří i akátový, z malin, ostružin a také lipový. Ty bývají smíšené a mají příjemné aroma.

K **medovicovým medům**, jež jsou hůře stravitelné, ale jsou aromatictější a vhodné do medocukrového pečiva, patří medy ze smrků, borovic, listnatých stromů a někdy u z modřínů. Takové medy rychle tvrdnou a často nejdou vytočit z plástů. Mají méně bílkovin a více minerálů a krystalizují pomaleji.

Protože se blíží vánoční svátky a domácnosti budou jistě provoněny cukrovím, dovolím si uvést nějaké ty recepty s přídavkem medu:

1) Karamelky z medu

Ingredience: 1 neslazené kondenzované mléko, 150 ml plnotučného mléka, 150 g cukru, 300 g medu, 120 g másla drcené mandle.

Postup přípravy:

V hrnci na mírném plameni zahřejeme mléko. Následně smícháme všechny in-gredience kromě drcených mandlí. Za stálého míchání směs vaříme na mírném plameni cca 30 minut. Postupně by měla směs nabrat krásnou karamelovou barvu. Je důležité vytrvat a míchat směs tak dlouho, dokud nebude mít požadovanou kon-

zistenci. Ověřit to můžete kápnutím do studené vody – pokud ihned vytvoří pevnou směs, je hotovo. Když je směs hotová, přidáme drcené mandle, nebo burizony (lze přidat i ovesné vločky) a necháme ji chvíli vychladnout. Směs rozlijeme na plech vystlaný pečicím papírem. Po vychladnutí nakrájíme na kostičky a můžete začít mlsat.

2) Medové řezy s ořechovým karamellem

Na těsto: 250g hladké mouky, 60g hnědého cukru, 2 lžíce medu, 1 špetka soli, 100g změkklého másla, 1 vejce, 1 lžička jedlé sody.

Na ořechy: 300g ořechů, 50g másla, 5 lžic medu, 1 špetka mleté skořice, 1 špetka soli.

Na krém: 250 ml plnotučného mléka, 1 sáček vanilkového cukru, 70g cukru krupice, 100g změkklého másla, 2 lžíce rumu, 3 lžíce kukuřičného škrobu.

Postup přípravy:

Krok 1: Z mouky, cukru, medu, soli, másla, vajíčka a sody vypracujete hladké těsto. Rozdělte ho na dvě půlky a z každé vyválejte mezi dvěma pláty pečicího papíru 2 až 3 mm tlustý obdélník. Vrchní papír sloupněte a pláty přesuňte na plech.

Krok 2: Ořechy sice působí efektněji vcelku, ale mnohem praktičtější je nahrubo je nasekat – řezy se vám pak budou lépe krájet. V nepřilnavé pánvi přiveďte k varu máslo s medem, skořicí a solí, vmíchejte ořechy (vlašské, lískové, kešu, mandle, para, pekany, arašidy nebo i semínka typu tykev či slunečnice) a za stálého míchání asi minutu opékejte. Směs pak rychle, aby nezatuhla, přesuňte na jeden z plátů a rozeřete.

Krok 3: Obě části těsta pečte při 180 °C 5 až 15 minut dozlatova – zde hodně záleží na typu trouby, proto je raději kontrolujte. Nechte vychladnout.

Krok 4: Mezitím přiveďte k varu 2/3 mléka s vanilkovým i krupicovým cukrem a za stálého míchání přidejte zbylé mléko, ve kterém jste rozšlehali škrob. Minutu povařte, vmíchejte rum, na povrch pudinku přitiskněte fólii, aby se nevytvořil škraloup, a nechte vychladnout. Máslo pak ušlehejte do pěny a vmíchejte do krému.

Krok 5: Těsto bez ořechů potřete krémem, přitiskněte na něj plát s ořechy a nechte do druhého dne v chladu odležet – těsto krásně změkne a řezy půjdou dobře krájet.

Ořechy si se skořicí a špetkou soli skvěle rozumí, zkuste i tyto sladce-pikantní kandované ořechy. Hodí se i jako snadný jedlý dárek!

3) Medové vánoční kuličky

Suroviny:

Porce: 50 ks

Korpus: 375g hladké mouky, 125g mletých ořechů, 2 vejce, 2 lžičky perníkového koření, 2 lžičky jedlé sody, 140g medu, 60g rozpuštěného másla, 180g moučkového cukru.

Krém: 1 karamelové Salko, 250g másla pokojové teploty, 100g mletých ořechů

Postup přípravy:

1) Máslo spolu s cukrem a medem ušleháme do pěny, přidáme vajíčka a šleháme. Do tekuté směsi přisypeme mouku, sodu a perníkové koření. Těsto vlijeme na plech s pečicím papírem a pečeme na 180 °C cca 15 minut. Korpus bude měkčí, ale to nevadí. Po vychladnutí korpus rozmixujeme a 80g dáme stranou na obalování kuliček.

2) Máslo spolu se Salkem ušleháme do pěny a přidáme 400g medové moučky, co jsme rozmixovali, a 100g mletých ořechů. Těsto necháme ve fólii v lednici do druhého dne odpočinout.

3) Druhý den tvoříme kuličky, které obalíme v moučce a uchováваме v lednici.

Kdo má uschován Brodík vydání 12/2020, tak tam najde další recepty s medem před Vánoci.

Ještě bych doplnil informaci ke stavu medu v ČR. Již těžko před Vánoci najdete včelaře, který má ještě med a prodej.

Již jsem psal, že v marketech je med k mání za nižší cenu, ale lze pochybovat o jeho kvalitě. Ona totiž kvalita potravin klesá s cenou všeobecně a například dovozové vepřové může obsahovat antibiotika, jež jsou do jisté míry povolena. Pokud pro příští rok bude mít někdo zájem o kvalitní med, je třeba si jej zamluvit včas. Ke mně jezdili z Chocně, kde bylo medu málo, a tak jsem občas někomu nechal třeba jen kilo, pokud nebyl stálý odběratel.

Přeji všem čtenářům Brodíku za včelaře
naší Základní organizace Českého svazu včelařů Chleny
příjemné a pohodové Vánoční svátky
a hodně zdraví do Nového roku.

Poděkování patří obecním úřadům za každoroční finanční podporu naší organizaci a za výsadby alejí k obnově životního prostředí v naší krajině.

Jiří Suchánek, osvětový referent ZO ČSV Chleny

RADY PRO ZAHRÁDKÁŘE

Prosinec je zdánlivě měsícem hlubokého vegetačního klidu, je to přesněji zahrádkářsky řečeno **období malé aktivity**. Všeobecně nastává vegetační klid i pro ovocné dřeviny, které v tomto období odpočívají.

Astronomové určili, že v prosinci končí podzim a začíná zima. Ovšem letos se nám zdá, že i toto podzimní ochlazení nás překvapilo svými kolísavými teplotami a sychravým ovzduším. Pocitově nám bylo nepříjemné, protože i většinou zasmušená obloha nám nevytvářela takovou energetickou podporu, jakou bychom potřebovali a na co jsme byli navyklí.

Ale tento **adventní čas by měl být dobou zklidnění a rozjímání, ale sami víte, že na samotné uklidnění zahrádkářů si spíše počkáme, až zamrzne**. Většina z nás stále vidí před sebou, co je ještě třeba udělat, než přijde první sníh, či větší nepřízně počasí.

A pokud jsme ještě všechno nestihli provést v listopadu, tak příznivější dny v prosinci nám k tomu snad budou dávat možnost. Pokračujeme v **odstraňování starých a nemocných stromů a keřů**. Ty zdravé můžeme ještě přihnojit vyzrálým kompostem či mrvou. V letošním období nás více potrápil **výskyt různých chorob** jako padlí, plísně, moniliózy i jiné, ale i živočišní škůdci jako slimáci, housenky, zahradní a polní hryzci.

Proto je třeba být obezřetní s dalším postupem ve výsadbě ovocných dřevin, zeleniny i okrasných rostlin. Dbát na jejich zdravotní stav již od začátku vegetace. Mumifikované plody zapomenuté na stromech pečlivě sbíráme a likvidujeme. Z obvodových částí koruny u peckovin **můžeme již odebírat rouby**, ale jen zdravé, dobře vyvinuté a mechanicky nepoškozené.

Na začátku měsíce, na sv. Barboru, je starým obyčejem odstříhávat plodné větvičky z třešní nebo višní, aby dané do nádoby s vodou v pokojové teplotě na Vánoce vykvetly.

Za příznivého počasí můžeme **mechanicky odstraňovat na kmenech a větvích hrubé borky, mechy a lišejníky**. Toto nedáváme do kompostu, ale nejlépe spálíme. Tam, kde je to možné, tak pod stromy a keře můžeme přihnojit uzrálým hnojem, živým kompostem, nebo i jiným nakoupeným substrátem i koncentrovanými hnojivy jako jsou kuřiny či jiné, nebo průmyslová hnojiva. Také **posečenou travu můžeme kolem stromků přihrnout jako mulčování**.

Je již možné **zakrývat citlivější dřeviny proti mrazu**, pokud to jejich velikost umožní. Používá se chvojí, sláma, pytlovina, netkané folie apod. U růží nemusíme uspěchat čas s brzkým sestřiháváním a nesestřiháváme až na kořen. Před zámrazem přikryjeme zeminou či jiným substrátem. Používáme též chvojí, listí, slámu. Takováto zakrytí můžeme doporučit i u nově vysázeného jahodníku, aby ještě dobře nezakořeněné nepodlehly mrazu.

Také jen malá připomínka zahrádkářských zkušeností, že v některých případech **letošní rajčata i okurky odplodily brzy**, i když teploty byly dostatečné pro dozrávání plodů. Umožnilo to, že rostliny už byly fyziologicky starší a často napadány listovými nemocemi a dále ztrácely aktivitu k dalšímu zdravému růstu a zrání. Osvědčil se mnohdy druhý výsev rajčat v polovině května s výsadbou koncem června, a tím bylo více naděje na zajištění v podzimu rostlin mladších, které teprve přicházely do plné plodnosti.

Někde v různých stanovištích bylo zaznamenáno, že **letos některá rajčata nějak pozbývala své historické chuti**. Týkalo se to hlavně odrůd s většími červenými plody. Důraznější stížnost byla na odrůdu Star SF1, starší hybrid, který byl vždy ceněn pro jeho aroma a chuť. Chuťové vlastnosti rajčat a zeleniny jsou obecně dány genetickým základem odrůdy a podmínkami prostředí ve kterém rostlina roste. Pro tvorbu cukrů a aromatických látek potřebuje dostatek sluníčka, světla a tepla. Proto je dobré mít možnost ve větší rozmanitosti plodin. V letošním střídajícím chladu obojí bylo mnohdy nedostatečné a výsledek byl jaký byl.

Proto **je vhodné se neupínat na jednu činnost a sortiment**, ale více pěstitelských možností nám bude dávat více jistoty. Proto se nezaměřujeme jen na teplo milné plodiny, ale nechme kousek prostoru i pro ty, kterým vyhovují chladnější podmínky. Budme připraveni na to, že **ne vše nám bude dle přání vycházet**.

Rovněž pozdější výsevy a výsadby u odrůdy Gigant (velké kedlubny-kříženec) byly na tom lépe, když pak v podzimu měly více vláhy a méně byly napadány hnilobnými chorobami.

O podzimním výsevu na záhon u mrkve i petržele jsme také v minulých číslech Brodiku psali a mnozí již mají s tímto zkušenosti. **Česnek**, který jsme ještě nezasadili,

tak to v tom pro něho nevalném období nebylo na závadu, a tak **budeme moci využít vhodnou dobu**.

Mimo běžných starostí v průběhu podzimu a k nastávajícímu zimnímu období nás čím dále více zneklidňuje situace s rozšiřujícími se novými virózy a nemocemi nyní zvláště s Covidem 19 a nedává nám to jistoty k brzkému zlepšení. Jistě bychom si přáli, aby nebezpečných situací ve zdraví lidí bylo co nejméně a s větším klidem bez

stresování se mohli věnovat přípravám již historicky nádherných vánočních svátků. I když ještě zbývá mnoho dní do tohoto vánočního času, ale rychle se to začne přibližovat, tak **bychom rádi vám všem chtěli popřát, ať jsou to svátky klidu vyplněné spokojeností a rodinným štěstím** s pokorným očekáváním uklidněného a lepšího období **a v tom nastávajícím roce především pevné zdraví.**

Za Český zahrádkářský svaz František Břečtan

ROZSVĚCENÍ STROMEČKU V BOROVNICI

Rozsvěcení vánočních stromečků se v obci Borovnice stalo tradicí.

První adventní neděle vyšla na 28. listopadu a to znamená, že se velmi rychle blíží i oblíbené Vánoce.

Lidé si zapálí každou neděli svíčku na adventním věnci a děti budou odpočítávat dny do příchodu Ježíška.

Toto období s sebou také přináší různé tradice a pranostiky, které k vánočnímu času neodmyslitelně patří.

Po zahájení a přivítání spoluobčanů starostkou bylo předáno slovo dětem z mateřské školky U Srdíčka ze Lhot u Potštejna pod vedením paní učitelky Lídy Štěpánkové. Děti předvedly připravené pásmo vánočních básniček a písniček.

Vánoční hudba, vůně domácího cukroví a teplý čaj na zahřátí, to vše vytvořilo radostnou atmosféru předvánočního adventu.

Poděkování patří také těm, kteří se na přípravě celé akce podíleli.

Všem Vám přeji krásné a nezapomenutelné Vánoce, ať se Vám vyplní vše, co si každý přeje, a do dalšího roku hlavně hodně zdraví, štěstí, spokojenosti a osobní pohody.

Krásné a klidné Vánoce.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

Rozsvícení stromu v Přestavlkách

Po roční odmlce jsme v Přestavlkách uspořádali tradiční rozsvícení stromu. To se konalo první adventní neděli, 28. listopadu 2021.

Pro naše spoluobčany bylo nachystané menší pohoštění, sladké cukroví a jednohubky. Nesměl chybět ani teplý punč a vánoční koledy.

Strom na návsi jsme rozsvítili po 17. hodině.

Tímto bych chtěla poděkovat všem zúčastněným a také popřát krásné vánoční svátky a do nového roku pohodu a pevné zdraví.

Iveta Bečičková, SDH Přestavlký

ZPRAVODAJ BRODÍK

„Brodík“ měsíční zpravodaj obce Borovnice

Redakční rada: Zastupitelstvo obce Borovnice

Zpravodajské a informační příspěvky od občanů do „Brodíku“

e-mail: **brodik@borovnice.info**

Příspěvek je možno vhodit do schránky na budově obecního úřadu v Borovnici.

Uzávěrka vždy k poslednímu dni daného měsíce

Distribuce do všech domácností v obci Borovnice zdarma.

VYDAVATEL

Obec Borovnice, Borovnice 5, 517 41 Kostelec nad Orlicí

tel.: **493 815 763**, 734 559 876, www.Borovnice.info,

e-mail: obec@borovnice.info, č.ú.: 124 007 1339/0800

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

ŽIVOTNÍ JUBILEA

V měsíci **prosinci** oslaví významné životní jubileum:

82 let paní **Božena Jakubcová** z Borovnice,

80 let paní **Marie Bednářová** z Přestavlk,

82 let paní **Ludmila Sládková** z Přestavlk,

80 let paní **Milada Tmějová** z Rájce.

Přejeme hlavně pevné zdraví a životní pohodu.

Sociální a kulturní výbor

POČASÍ U NÁS V NOVÉM

Jedná se o amatérskou meteostanici umístěnou na objektu rodinného domu č. p. 48 v obci Rájec. Nová meteostanice je v provozu od srpna 2018. Pro případné dotazy jsem zřídil e-mail: pocasirajec@seznam.cz.

LISTOPAD 2021

teplota max.	14,3°C	
teplota min.	-4,9°C	
průměrná teplota	4,6°C	

Vítr průměr

Listopad	1,9m/s, nárazy 17,0m/s a směr J	
-----------------	---------------------------------	--

Srážky

Listopad	24,6mm s 9 dní deště	
-----------------	----------------------	--

POZVÁNKY A INFORMACE

FARMÁŘSKÉ TRHY 2021

ZÁMEK DOUDLEBY NAD ORLÍCI
neděle od 9.00 do 15.00 hodin

Letošní trhy nabídnou široký sortiment produktů, výrobků a zboží přímo od výrobců, řemeslníků a farmářů.

Těšit se můžete na pečivo, ovoce a zeleninu, mléčné i masné výrobky, koření, masti, košíky a řadu dalších dobrot, užitečnosti a šikovnosti.

12. prosinec (vánoční trhy)

Přehled akcí a událostí pravidelně aktualizujeme i v oficiálním zámeckém kalendáři.
e-mail: info@zamek-doudleby.cz, web: www.zamek-doudleby.cz

Vyřešte vánoční nákupy v klidu a pohodě s Mary Kay

Vyhňte se stresu se zajišťováním vánočních dárků.

Dárkové balíčky či individuální přípravky renomované kosmetické značky Mary Kay®
v různých cenových relacích pro dámy i pány.

Samozřejmostí je dárkové balení, dodání až k Vám a stoprocentní záruka spokojenosti.

V případě zájmu o dárkový vánoční servis jsem tu pro vás.

JUDr. Iva Bíliková

nez. kosmetická poradkyně

tel.: 607 690 186, e-mail: iva.bilikova@gmail.com

SENIORKY A SENIOŘI, POZOR!

Váš dodavatel elektřiny nebo plynu možná skončil, pokud si nejste jistí, situaci je potřeba okamžitě řešit.

Zkontrolujte si, kdo byl Vaším dodavatelem elektřiny nebo plynu, nebo zkontrolujte platby za elektřinu nebo plyn.

Dodavatel elektřiny nebo plynu

Pokud byla Vaším dodavatelem společnost **A-PLUS Energie obchodní, BOHEMIA ENERGY entity, COMFORT ENERGY, EAGLE ENERGY, Energie České spořitelny, Europe Easy Energy, Kolibřík energie, Ray Energy, nebo X Energie** a neřešili jste změnu plateb, ověřte si, zda nedlužíte za energie dodavateli poslední instance.

N
E
B
O

Platby za elektřinu nebo plyn

Na platebním dokladu SIPO nebo ve Vaší bance (trvalý příkaz) si ověřte, zda máte nastaveny platby za elektřinu nebo plyn.

Pokud ne a zálohy na energie žádným jiným způsobem nehradíte, dlužíte za energie dodavateli poslední instance.

Pokud ano, peníze se strhávají, je vše v pořádku. Nemusíte nic řešit.

Co se stalo?

Pokud jste byli zákazníkem jedné z výše uvedených společností, nebo Vaše platby dodavateli elektřiny nebo plynu neodchází, tak **Váš dodavatel skončil**.

Zachovejte klid. Nejste na to sami. Situaci ale řešte co nejdříve!

Elektřinu ani plyn Vám nevypnou, aktuálně Vám je dodává dodavatel poslední instance.

Kdo Vám může pomoci, pokud si nevíte rady?

Vaše rodina nebo přátelé Vám jistě pomohou najít potřebné informace i problém řešit.

Zavolat nebo zajít můžete na místní úřad (obecní nebo městský), poradí Vám i Váš starosta, nebo Vaše starostka.

V každém případě si připravte poslední vyúčtování za elektřinu nebo plyn.

Co bude potřeba vyřešit?

Je nutné zjistit, kdo je Váš dodavatel poslední instance, kontaktovat ho a **vyřešit platby** za elektřinu nebo plyn.

Dodavatel poslední instance je **dočasná záchranná síť** pro případ, když skončí Váš dodavatel. Proto je nutné vybrat si obratem **nového dodavatele** elektřiny nebo plynu.

Kde naleznete sami více informací?

Energetický regulační úřad (www.eru.cz) poskytuje veškeré informace k této situaci – o dodavatelích poslední instance včetně kontaktů, postup, jak změnit dodavatele, a odpovědi na často kladené otázky lidí, kteří se dostali do stejné situace jako Vy.

Občanské poradny (www.obcanskeporadny.cz), kde si můžete domluvit schůzku.

Místní úřady (městský nebo obecní), kam můžete také zajít osobně.

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2022

Každá koruna
pomáhá

www.trikralovasbirka.cz

Příspěť můžete více způsoby:

- **Bezhotovostní dar: 66008822/0800, VS pro náš region: 777955023, od 1.prosince 2021 do 31.ledna 2022**
- On-line: www.trikralovasbirka.cz, se zadáním PSČ nebo názvu naší charity: Farní charita Rychnov nad Kněžnou, do 30. dubna 2022
- Třem králům do pokladničky po celé České republice od 1. do 16.1.2022
- Sledováním Tříkrálového koncertu 9. ledna 2022 od 18 hodin na ČT1

Kontakty: PharmDr. Ilona Mikušová, Farní charita Rychnov nad Kněžnou
tel: 494 534 431, email: ilona.mikusova@charitark.cz, Mgr. Eva Šmídová, email: eva.smidova@charitark.cz, www.rychnov.charita.cz

NADACE
České spořitelny

Český rozhlas

Záměry na využití prostředků získaných z Tříkrálové sbírky 2022:

Název projektu	Popis projektu + konkrétní využití
Obnova vybavení a provoz Stacionáře sv. Františka	Obnova vybavení a provoz ve Stacionáři sv. Františka v Rychnově nad Kněžnou – Denní stacionář, Týdenní stacionář, Odlehčovací služby
Přímá pomoc a náklady s ní spojené	Konkrétním lidem a rodinám v nouzi v regionu působnosti FCH RK Rodinám s více dětmi dlouhodobě žijícím na hranici chudoby; rodinám s postiženým dítětem Redistribuce potravinové a materiálové pomoci
Nízkoprahové denní centrum pro lidi bez domova	Krytí nákladů spojených s provozem NDC Zastávka
Mimořádné situace	Krytí nákladů vzniklých při odstraňování následků povodní, požárů apod.
Dar na realizaci humanitárních projektů v zahraničí	Projekty v Indii: kvalifikační kurzy pro nevyučené a nezaměstnané mladé lidi v oblasti Bangalore, podpora nemajetných školáků a vysokoškolských studentů v oblasti Belgaum

Nebude-li možno koledovat z důvodu zhoršené epidemiologické situace, budeme vás informovat o umístění statických pokladniček na:

www.rychnov.charita.cz , www.facebook.com/rychnov.charita.cz

Jménem potřebných děkujeme za Vaši štědrost a věrnost Tříkrálové sbírce.

Kontakty: Farní charita Rychnov nad Kněžnou

tel: 494 534 431, www.rychnov.charita.cz

PharmDr. Ilona Mikušová, email: ilona.mikusova@charitark.cz,

Mgr. Eva Šmídová, email: eva.smidova@charitark.cz

SÁZÍME STROMY

Plánovaná výsadba ovocných stromů proběhla v neděli 7. listopadu 2021, a to v k.ú. Rájec, obci Přestavlk. Vysazovala se nová alej z Přestavlk na Chleny, kde už byly připravené a vykopané jamky pro nové stromy.

V příštím roce na jaře nás čeká dosázení aleje z Přestavlk na Chleny a další nová ovocná alej, a to z Borovnice do Chlen.

Sešlo se 20 dobrovolníků, kteří přišli na vysázení nové aleje.

Touto cestou bych chtěla všem moc poděkovat, že i v neděli dokázali najít čas pro užitečnou a dobrovolnou věc ve prospěch nás všech.

Poděkování také patří panu Jakubu Sobotkovi ze spolku Wangari, který zajistil a přivezl stromy, pletivo, kůly, vázací provázek a pracovní náčiní.

Při této výsadbě nám přálo krásné podzimní počasí, které navodilo i dobrou atmosféru všem dobrovolníkům.

Budeme se těšit na další vysázené stromy pro naše děti.

Krásné Vánoce a hodně zdraví v roce 2022.

Soňa Rojková, starostka obce Borovnice

STOLETÁ ALEJ Z CHLEN DO PŘESTAVLK SE DOČKALA OBNOVY

Období vhodné k podzimním výsadbám ovocných stromů trvá jen několik víkendů. Soboty jsme měli všechny obsazené, a tak nám nezbývalo, než naplánovat poměrně rozsáhlou dosadbu aleje na neděli. Na základě zkušeností z jara, kdy jsme s místními za skvělé atmosféry obnovovali první z několika alejí spojující obce mikroregionu Brodec, nebyl důvod se obávat, že by nás bylo na práci málo. Něco po osmé hodině jsme přijeli na místo se stromy, pletivem a nářadím. Kůly jsme vyzvedli přímo v obci. Navzdory nepříznivé předpovědi nám počasí přálo, lidé přišli a v devět hodin jsme udělali ukázkovou výsadbu ovocného stromu k jednomu kůlu a poté vše běželo jako po másle. Na hranici katastru jsme symbolicky vysadili dvě lípy. Vysadili je starostové obou obcí osobně, pan Jiří Plocek za Chleny a paní Soňa Rojková za Borovnici.

Před polednem jsme si dali menší občerstvovací pauzu. Paní starostka pohostila všechny přítomné výborným gulášem a teplým čajem na zahřátí. Nechyběl ani dezert v podobě skvělého domácího makového závínů.

Posilnění jsme po obědě dosázeli zbývajících přibližně dvacet stromů. Poté jsme jeli obhlédnout lokality, které nám zbývají v obci Borovnice osázet. Už se těšíme na další návštěvu obcí mikroregionu Brodec, kde se sází s radostí!

Jakub Sobotka

ROZSVĚCENÍ STROMEČKU BOROVNICE

HEZKÉ PROŽITÍ VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ
A V NADCHÁZEJÍCÍM ROCE
HODNĚ SPOKOJENOSTI,
POHODY A PEVNÉ ZDRAVÍ
PŘEJE

DP 2022,
Fr.

OBEC BOROVNICE

Vydává Obec Borovnice v nákladu 200 ks.
Registrováno u MK ČR pod č.j. E 21940. Uzávěrka příštího čísla: 29. 12. 2021.
Redakční rada neodpovídá za stylizaci příspěvků a tiskové chyby.
Vytiskla tiskárna AG TYP Kostelec nad Orlicí.